

Трохименко А.М.
здобувач вищої освіти, група ОКД-21М
Центральноукраїнський національний технічний університет
м. Кропивницький, Україна

МЕНЕДЖМЕНТ ВИРОБНИЧИХ РИЗИКІВ

Ключовим фактором, який зумовлює потребу управління виробничими ризиками підприємств є доволі високий рівень невизначеності внутрішнього та зовнішнього середовища, в якому вони перебувають. Зміни чинників економічного середовища (як зовнішнього, так і внутрішнього) наражає їх ще більшому ризику та спонукає менеджмент підприємства знаходити оптимальні шляхи управління ним.

Різні аспекти економічних ризиків, їх класифікації, особливостей виробничих ризиків досліджується в роботах багатьох українських вчених, серед яких Гунченко О., Жихарєва В., Заярнюк О., Кречотень О., Опаленко А., Сторожук О. [1-5].

Діяльність виробничого підприємства пов'язана з виникненням ризику, за впливу різних факторів нестабільного зовнішнього (внутрішнього середовища). Так, наприклад, відмова чи несвоєчасне постачання сировини (матеріалів) призведе до зупинки технічного процесу виробництва, - виникає ризик втрати постійних покупців виготовленої продукції. Ще прикладом може слугувати зміна ціни на сировину або зростання розміру кредитних зобов'язань чи орендних платежів за користування промисловим обладнанням, приміщеннями, земельними ділянками, або нестача тимчасово вільних коштів для інвестування, що також призводить до виникнення ризику та знизить ефективність діяльності підприємства [4, с. 233].

У загальному випадку під виробничим ризиком розуміється можливість деякої несприятливої події, яка може призвести до різноманітних втрат, пов'язаних з отриманням фізичної травми або професійного захворювання, виходу з ладу устаткування, додаткових витрат на відшкодування за несприятливі умови праці тощо [1, с. 188].

Так, для впровадження системи ризик-менеджменту на виробничому підприємстві необхідне створення відокремленого структурного підрозділу - Відділу управління ризиками. Варто зауважити, що розробки посадових інструкцій працівників, формування ефективної системи розподілу повноважень між працівниками, налагодження каналів зв'язку та передачі інформації - є невід'ємною складовою впровадження та ефективної роботи відділу [4, с. 233].

Підприємство є складною економічною системою, що поєднує в собі взаємозалежні компоненти виробничо-економічного, технологічного та зовнішнього середовища. Саме складність економічних процесів та невизначеність підкреслює необхідність Відділу управління ризиками вчасно реагувати на зміни зовнішнього середовища.

Ризики, які виникають, у процесі діяльності підприємства, досліджуються, фіксуються, аналізуються, підлягають кількісному та якісному оцінюванню та розробляється план дій по управлінню ними.

Керівництвом підприємства затверджуються управлінські рішення стосовно впровадження заходів зі зменшення рівня ризиків (негативних наслідків) до сприятливих для підприємства, а також часткового усунення або зменшення факторів ризику. Як результат, - маємо управлінський вплив, що змінює діяльність підприємства.

Доповнивши організаційну структуру відділом управління ризиків, варто проаналізувати його місце в ній. Відділ контролює основну діяльність підприємства, тобто має знаходитись в блоці обліку та контролю. Складність зовнішнього середовища, визначається кількістю факторів, які впливають на діяльність підприємства, а тому і на відділ управління ризиками [4, с. 234].

Менеджмент виробничих ризиків здійснюється комплексом організаційно-технічних, лікувально-профілактичних, економічних та інформаційних заходів. Згідно з рекомендаціями Міжнародної організації праці, перевагу слід віддавати технічним заходам з усунення небезпечного чинника та впровадження нових безпечних технологій. За неможливості усунення шкідливого чинника заходи спрямовують на зниження його рівня до безпечних величин. При збереженні залишкового ризику необхідно застосовувати засоби індивідуального захисту та здійснення захисту працюючих часом (режим праці та відпочинку, скорочений робочий день, додаткові відпустки), що подовжує безпечний стаж роботи.

Використання аналітичного підходу щодо управління виробничими ризиками та їх профілактикою у пріоритетному порядку дозволяє: 1) нівелювати ризик; 2) встановити контроль за ризиками в джерелах їх виникнення; 3) звести до мінімуму ризику за допомогою розробки системи безпечної праці, впровадження інноваційних технічних та організаційно-управлінських заходів з використанням досвіду щодо охорони праці та професійної підготовки [3, с. 53]

Література:

1. Гунченко О.М., Вишневський Д.О., Бикова Ю.С. Визначення обмежень при виконанні теоретичних досліджень з оцінювання виробничого ризику. Економіка. Менеджмент. Підприємництво. 2013. №25 (II). С. 185-192.
2. Жихарева В.В., Бундюк А.М. Система ризик-менеджменту виробничого підприємства. Розвиток методів управління та господарювання на транспорті. 2018. №1 (62). С. 8-20.
3. Кречотень О.М. Методологія циклічного управління виробничими ризиками та їх профілактикою. Сучасні медичні технології. 2013. №2. С. 50-53.
4. Опаленко А.М. Організаційна модель системи ризик-менеджменту виробничого підприємства. Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія Економічні науки. 2014. Випуск 9. Частина 6. С. 232-235.
5. Сторожук О.В., Заярнюк О.В. Потенційні ризики та можливості цифрової економіки. Стратегічні пріоритети трансформації економіки в умовах цифровізації: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції, Запоріжжя, 29-30 жовтня 2019 р. / Національний університет «Запорізька політехніка». Запоріжжя : ФОП Мокшанов В.В., 2019. 284 с., С. 238-239.

Карпенко Н. М.

кандидат наук з державного управління, доцент
Національний університет «Запорізька політехніка»

Тігов Є. Г.

здобувач вищої освіти ступеня магістр
Національний університет «Запорізька політехніка»
м. Запоріжжя, Україна

ДОСЛІДЖЕННЯ МІЖНАРОДНОЇ МІГРАЦІЇ НАСЕЛЕННЯ УКРАЇНИ

У сучасному світі міграція є глобальним явищем, яке об'єднує рух мігрантів як всередині країни, так і за її межами та є безперервним процесом. Вона демонструє постійну динаміку зростання з різних причин (економічних та інших), що визначає необхідність формування виваженої міграційної політики.

Міграційна ситуація в Україні тривалий час характеризувалася стабілізацією інтенсивності міграційних переміщень, що були пов'язані зі зміною офіційного місця